

Batári Gábor

NAPÓRA

földiektől égieknek

versek, a szerző illusztrációival

ISBN 963 8375 58 2

© Batári Gábor, 1997

Illusztrációk © Batári Gábor, 1997

LITTERA NOVA
Budapest
1997

TARTALOM

Élőszó helyett
Eszkaton

Instrumentumok

Ézsaiás apokrif levele
A hely
Declinatio
Opus 12
Égi mechanikák
Infinitivus

Ének az agyagból

Ő beszélt valakikhez
Eon
Zsák, hamu és zsoltár
Pál
Ars poetica
Csend
Panacea
Deus
Filius absconditus
Sors nostra
A pokol színei

Persziflázsok

Bevezetés az idegélettanba
Anarcho-kirohanás Belzebub patikája ellen
Kling-klang
Koan I.
Koan II.
Koan III.
Idill

Élőszó helyett

A versek triptichon-szerű tagoltsága (INSTRUMENTUMOK, ÉNEK AZ AGYAGBÓL, PERSZIFLÁZSOK) a direkt megközelítés szándéka nélkül teremt analógiát a szakralitás (a mennyek), valamint a halandók világa és az alvilág: a mélység (héberül: tehom, görögül: abüsszosz) hármasságával.

A kötetnyitó, INSTRUMENTUMOK c. fejezetben a szakrális-mennyei szféra felidezésére történik kísérlet - a vezérmotívum az Emberfia, a testté lett Ige passió-eszközeinek poémává lényegítése: a Töviskorona, a Palást, az Ostor, a Mirhás-bor, a Kereszt, a Szögek, az Ecetes szivacs, a Lándzsa.

Ezen eszközök egy része a feszültségen túl dilemmát is hordoz magában: kínzóeszközök, ámde a megváltásban való részességük okán kegytárgyak, megkockáztatnám: szentségek is egyben. Persze, tartózkodnék mindenféle bálványozástól. Az említett tárgyakban rejlő ambivalencia ihletett meg e kötet első részének megírására.

Az ÉNEK AZ AGYAGBÓL ciklus esszenciája röviden összefoglalható: az öntudatra ébredt anyag vágyódása Teremtője után.

A harmadik rész, a PERSZIFLÁZSOK a kifejezetten csak anyagiságára eszmélt agyag mintegy öncáfoló gondolati rendszerben kivetített csúfalkodásának, (ön)árulásának tetten-érése lehet.

A szó-szobrok, versezetek fölé elképzelendő egy óránév-naptár, mely Izrael tizenkét törzsének és a tizenkét apostolnak neveiből tevődik össze - ekként, a választottak paradigmikusnak tekinthető sorsán keresztül dereng elő a megváltott emberiség szimbolikája, (jel)képe.

Így jelenik meg a huszonnégy óra, valamint a huszonnégy vén (lásd: Jelenések Könyve): hitem szerint a legfelsőbb szellemi entitás az Örökkévaló fennhatósága alatt.

Júdás Iskáriótes nevének is virtuális helye van az óránév-naptárban a negatív választottság révén, az árulásra jelöltség folytán, persze, a mélységi vers-zónában, abban az öröklétben, amelyben - legalábbis egy ideig nem lehet részesülni az égi javakban.

Természetesen, semmi másra és semmi többre nem igyekeztem, mint ontológiai világképem, érzéseim szuverén szemantikai, szemiotikai jelzésrendszerben való megjelenítésére, ami reményeim szerint költemény lehet.

„Így többek vagyunk és kevesebbek” - írja egy ismeretlen költő az ezredvégről:

Batári Gábor

Eszkaton

Könyvek
nyitnak meg
majd régen:
Akkor szellemek teste száll
az eltűnt légben.
A „már” megmérettetik
a „még”-ben.
A „még-még” Midász-i vágya
az „elég”-ben.
Mert idő az anyagban
többé már nem léssen.

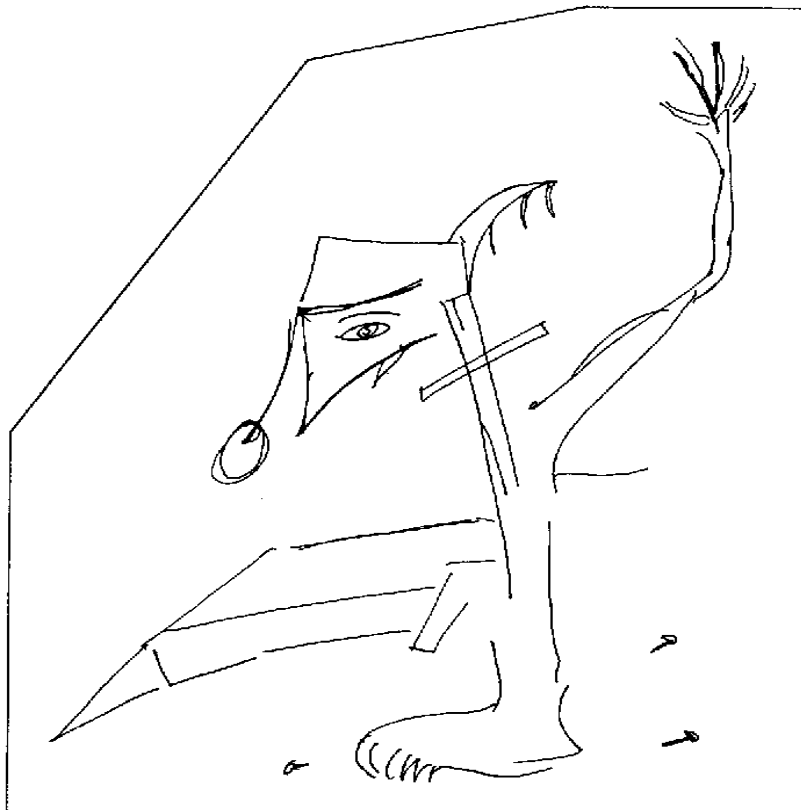
Instrumentumok

Ézsaiás apokrif levele

Azt hittük,
hogy mindig a
magasságban
jár, örök felébredettségben.
Holott holt-tenger-lelkünk
lecsendesítése
előtt aludt.

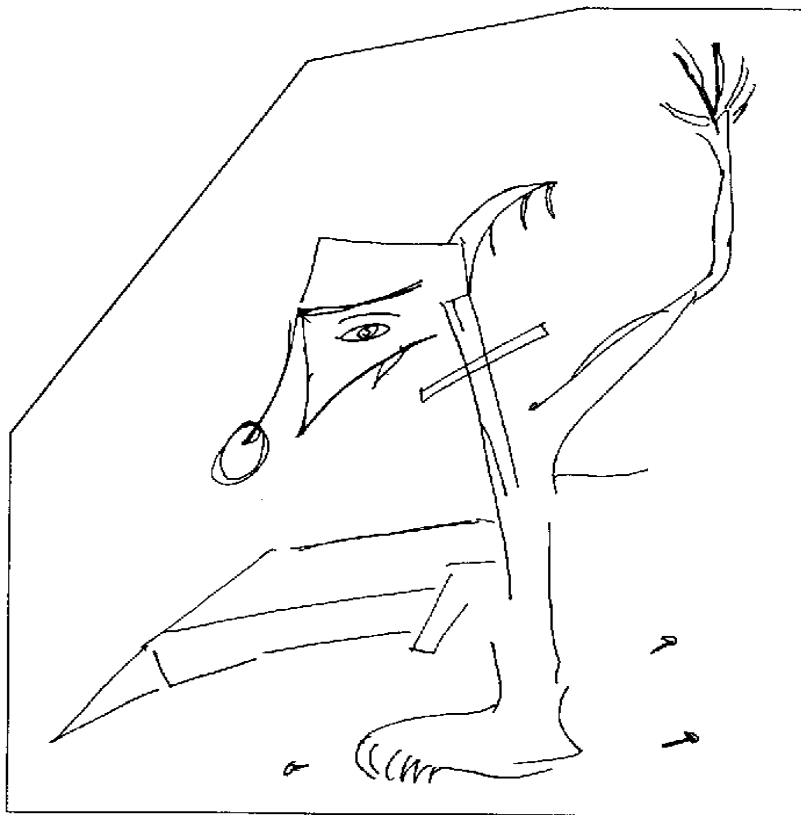
Azt hittük,
a világ kerekét forgatja.
Holott alávetette magát gonosz
örvénylésének.
Azt hittük, nem születik és
nem keletkezik,
és a mi sárruhánk
taszítja.

Holott magára vette.

A hely

Ott voltam az idők
előtti toron.
Ama Bárány, IL Principe,
a Kezdet fejedelme leöletett.
A világ tartógerendái és
a test tartozékai
adattak néki
vesztőhelyül.

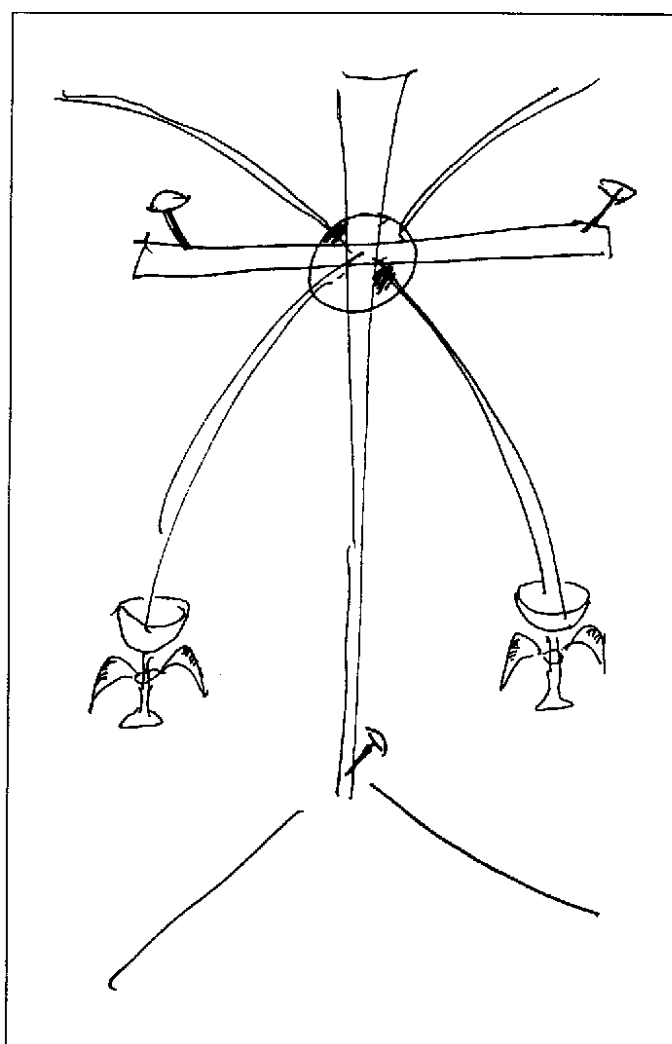
Declinatio

A szögek a testtélétel
és a vízszintes és a függőleges

A két csukló a „hol”
a „hol” a lábak is

A metszéspont az ötödik seb
a „mikor” a „miért”

Az ember a „-nak” „-nek”
a világ a „-ból” „-ből”
Az Isten Isten

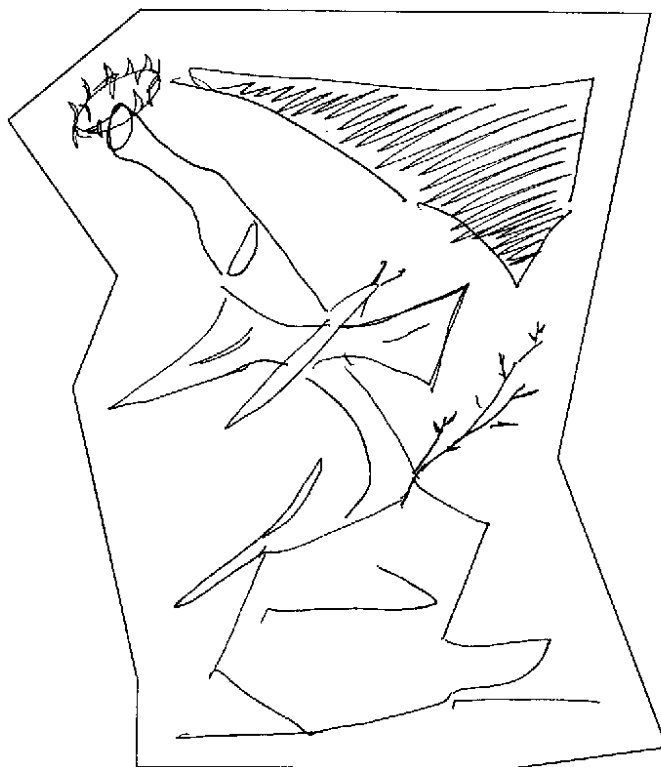

Opus 12

A kövekre pillangók nyála folyik.
Rothadó lárva a péntek.
Ecetes szivacs a bor.
Selyem, mirha és vér.

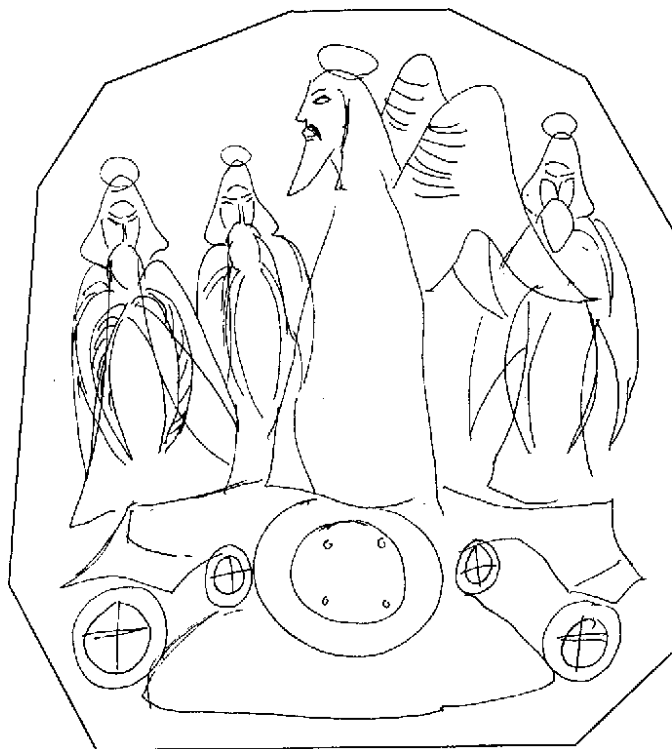
A szivárvány most fekete reggel.
Az első szó az utolsó lehelet
origója.

*Töviset és bogáncskórót terem
a föld tenéked, néki
töviskoronát.*

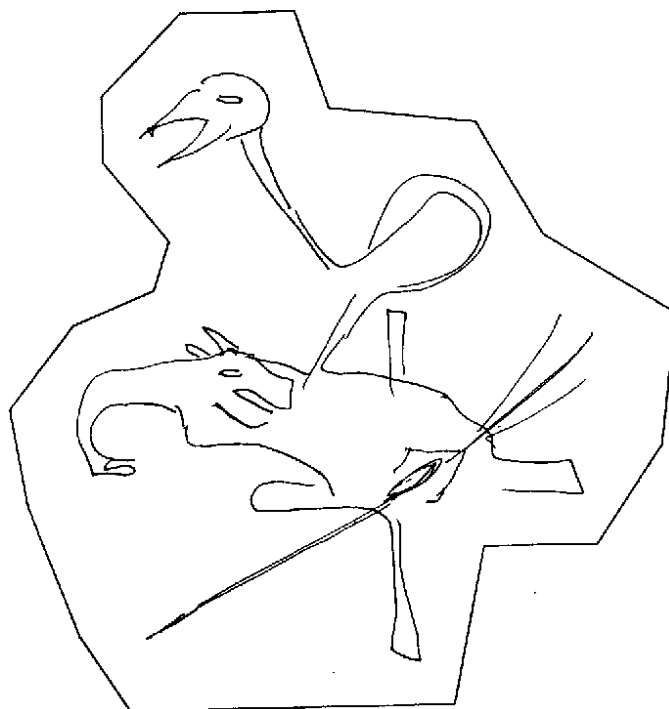
Égi mechanikák

A mennyek jószágai mind:
frigyláda-fája-szárnyas gőzgépek,
villámtekintetű ametisztmobilok,
izzóérc-lábú szárdiuszlovagok,
ekkor megszűntek munkálkodni
és letérdelt a Zafirtrónus előtt
minden lelkes állat
az egekben,
a föld színén,
a vizekben,
és lőn csendesség a mennyben
mintegy harmadfertályóráig.
Ekkor szólott valaki amazok közül
szelíd hangon: „Ki méltó rá, hogy
köntösére sorsot vessenek?”
Majd látám, hogy az egek jószágai mind:
az ark-pterixek, kerekés kérubok,
szeráfszekerek, nefilimek,
az apokalipszis mérnökeinek *gondolatjába*
robbanó- és egyéb motorok ideáit lehelik,
és ekkor nagyobbá
lőn a
kék.

Infinitivus

Ott vagyunk az idők előtti hangtalan
parancsolatban, az „és lőn”
kényszerében; az „és vala” jó
igézetében, megszólítottak
és kiválasztottak, derék korcsok,
szép torzszülöttek, létbe átal
nem merengő lételőttek,
bár mégis létezők,
mi, bűnösök primátusa.
Honnan vétettünk? Anyaföldből?
A hallgató öröklét bordái közül
hasított ki minket
Longinus
lándzsája.

Ének az agyagból

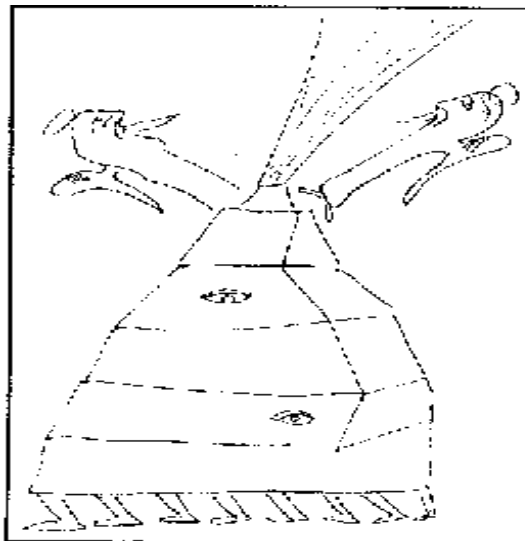
Ő beszélt valakikhez

A bábéli torony építésekor
beszélt valakikhez, hogy
tudniillik leromboltassék
ama fertőtorony Babel.
Szólott, még hozzá nem a
halandókhoz. A szép idomú
sárgalacsinokhoz.

Udvartartásához szólott.

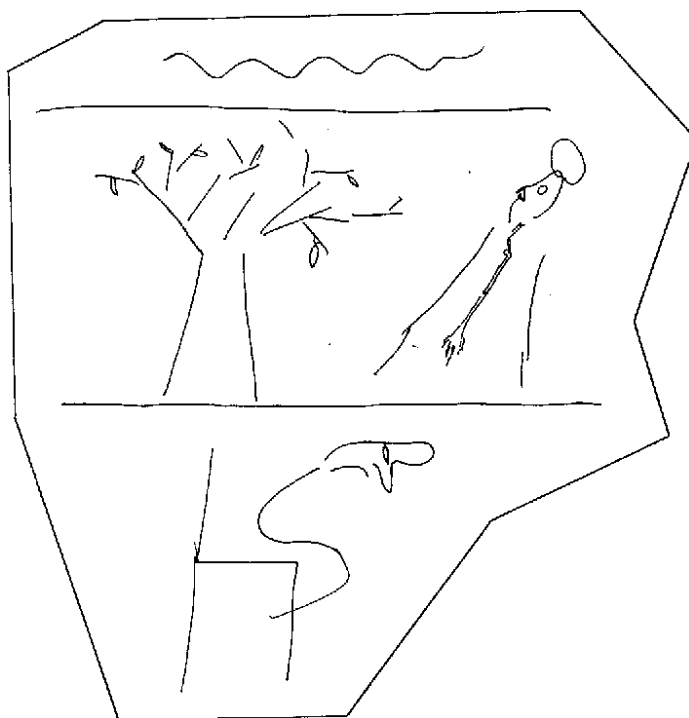
Ugyanis az a lenti horhó
sártenger, kénköves mocsár,
hangyaboly, susárló férgek
gyülekezete a csillagterek
lakóinak szolgál látványosságul
és példázatul, hogy az agyagot
közelebbről kevésbé ismerő
tiszták és tisztátalanok
okulhassanak az alanti undok-
ságokból és fertelmekből.

Így többek vagyunk és kevesebbek.

Eon

Egykor
a fák levele
kék volt,
méregzöld
az égbolt,
föld alatt laktak
az emberek,
a mennyekben a tengerek,
a föld színén a holtak,
a leendők, akik voltak.

Zsák, hamu és zsoltár

Látó:
mennyek iszapjából

Fiu:
kőből és parittyából

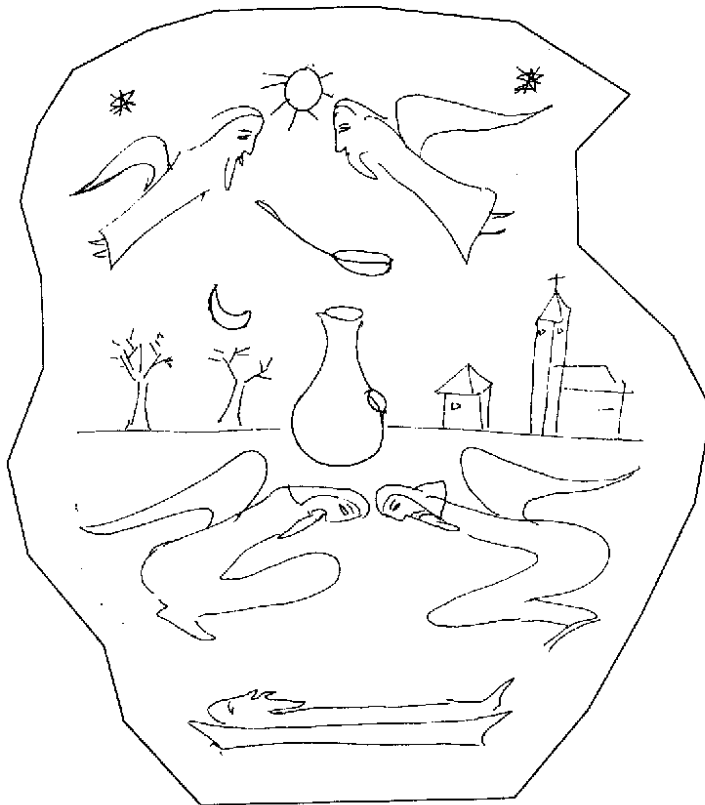
Király:
zsákból, hamuból és énekből

Pál

Messzebb láttál az
idők távolába,
mint bárki asszonytól
született.

Láttad, miként merik
gyémántkanállal
az élet vizét toldozott
agyagedényekbe
örökkön örökké. Láttad,
miként hajol
meg minden fő és térd
ég alatt és
ég felett, föld alatt
és föld
felett.

Ars poetica

Egyre csak
keresem
Őt, s talán
magam,
hogy egyszer égbe
penderít
a rejtező Nincs,
Aki van.

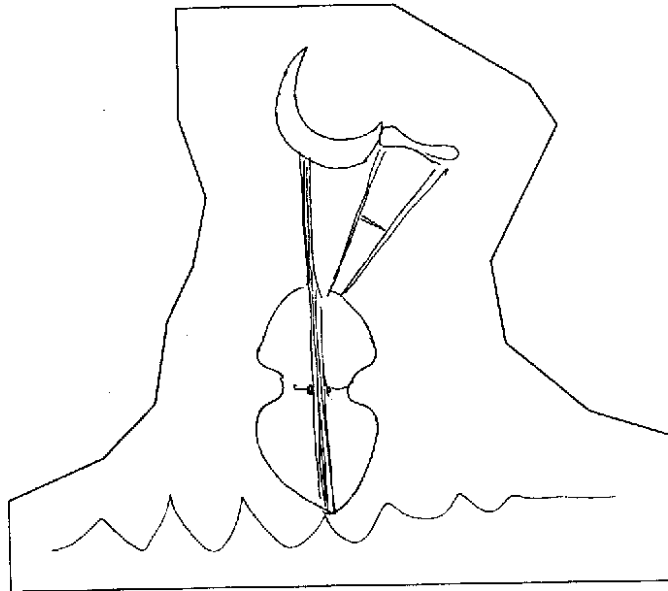
Csend

Mennybe
vettétél Istenem

A hold
sánta hegedű

Morajlik
tengered

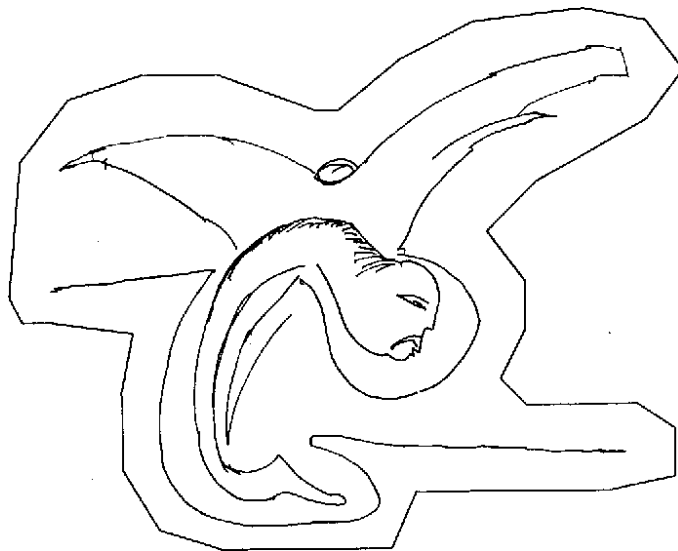
Mégis ez
a csend

Panacea

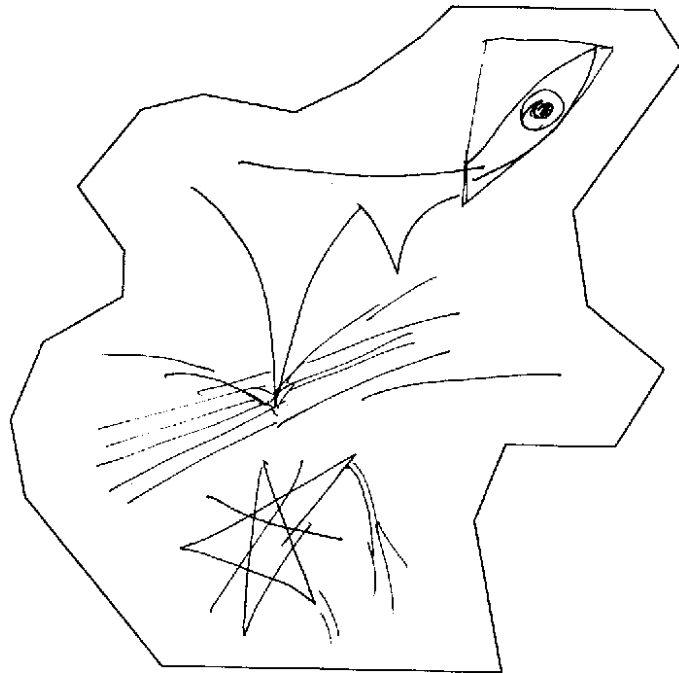
Időcsapdába
simulok,
megreked s
tágul az ér,
sebzett kezed
fölöttem
létszünet,
rontás nem ér.

Testem a
tér.

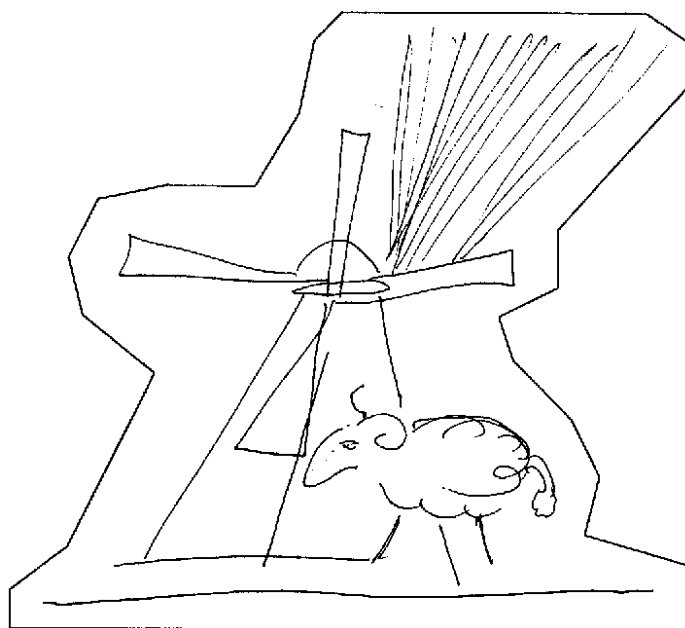
Deus

Csillagok
sarát
taposom,
időekével
szántok.
Létezem.

Filius absconditus

Isten
malmait
hajtom,
legeltetek
mannák
mezején.

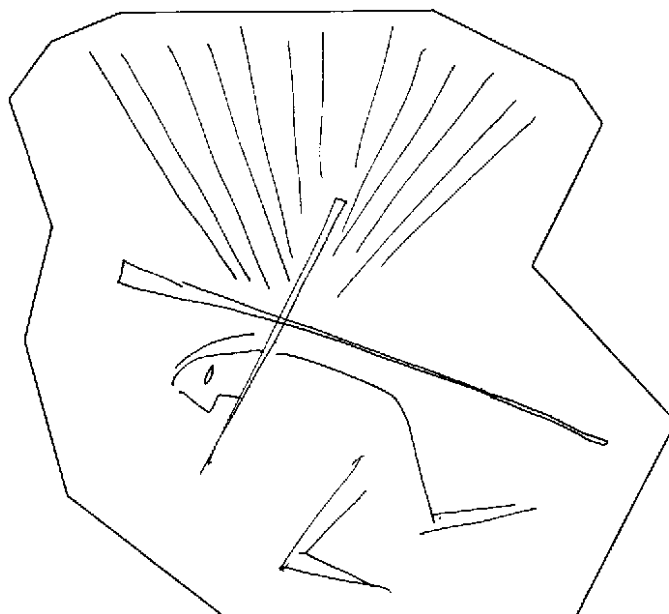

Sors nostra

Keresztem
szálkás

Túlontúl
nagy a
kegyelem.

Hogyha
vagyok.

A pokol színei

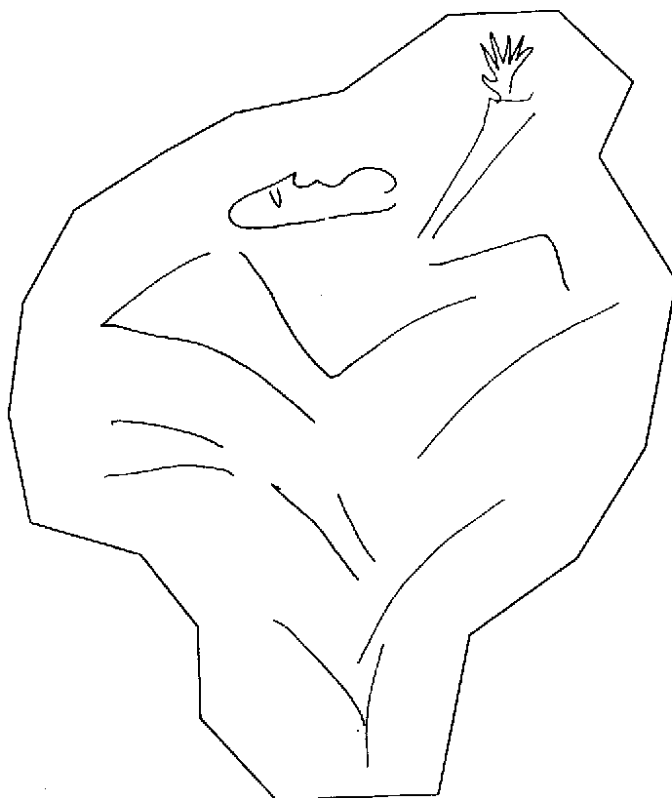
Allighierinek

Tézis: A fekete

E jégmezőkön még a hó sem fehér,
Éjbe fagynak itt mind a szétszórt csontok,
Nem gyógyítnak itt az életfalombok,
Melyekről János apostol beszél.
Itt nincs halál, csak halálfélelem,
Zuhanás a vak, lomha ürességben.

Antitézis: A fehér

A nem-láng gyötör, nem az égető fagy,
Nem a cerberus seoli csaholása,
Nem a kárhozottak dodekafon siráma,
Csak a rettegés, hogy éned elhagy,
A fehérség, a kórterem-fehérség,
A szétesés fehérsége, a semmi.

Persziflázsok

Bevezetés az idegélettanba

Virtuóz idegsztrádáink
kékbe ömlenek. Ez tán a virradat.
Agyunk alatt - ágyban heverve -
letapogatjuk lírai enzimeinket.
Kocsányon lóg sárgatestünk,
hallókürtjeink ítéletre,
másként- itt-életre
muzsikálnak minket.
Fehérállományunk lassan-lassan
elszürkül, tobozmirigyünk
vakká feketedik,
egyre tudósabbak és
szótlanabbak leszünk.

Anarcho-kirohanás Belzebub patikája ellen

Bálvány-szemöldökű giliszták
ejtőznek csurom pálinkás
pelenkában

- fényes tévedések ők -

világolásuk giccses pólyájuk
tükröződése hernyó-testükön

- pólyás pulyák ők -

pelenkájuk ködük felépítménye
féreg-burkolatukat kiszolgáló

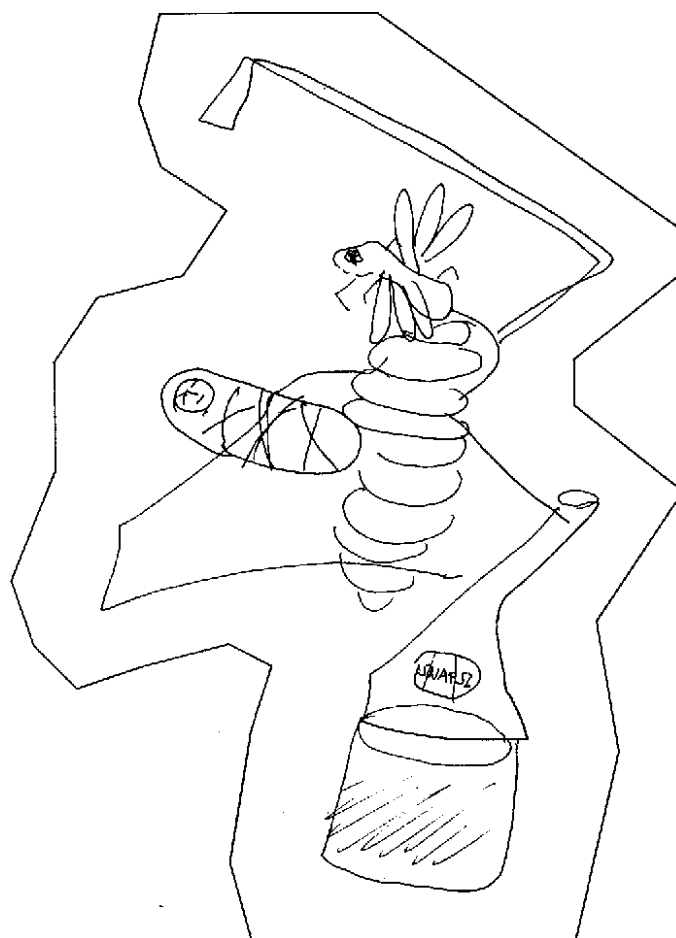
Baál-vénye

- kiváltható Belzebub patikájában -

Robbantsd fel! Robbantsd le!

Legyes Bubi gyógyszerárát

- Gyógyítsd meg! Gyógyítsd meg őt! -

Kling-klang

Kalot Enbolotban
Kalibán vacsorál
Klingsor kling-klang
Kimustrál

Kalot Enbolotban
Kalyibában
Ripacs renyhe
Führer-bábben

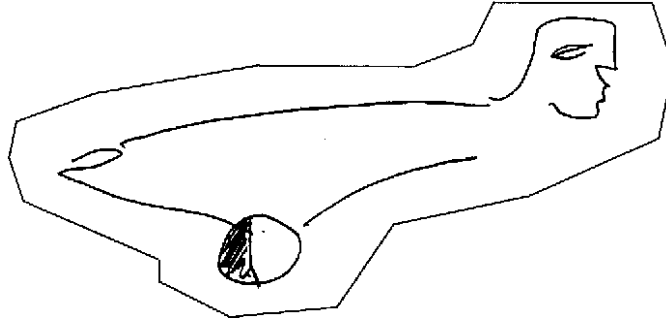
Klingsor kling-klang
Kimustrál
Ritter-gigában gázmustár
Árják árja King Kong

Kalot Enbolotban
Ki miskárolt
Lancelot Parsifal
Kurtizán vagy partizán
Kling-klang

Koan I.

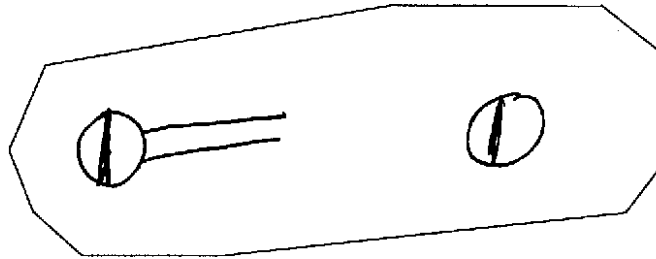
Én is tágulnék
én se tágulnék
a pontban

Koan II.

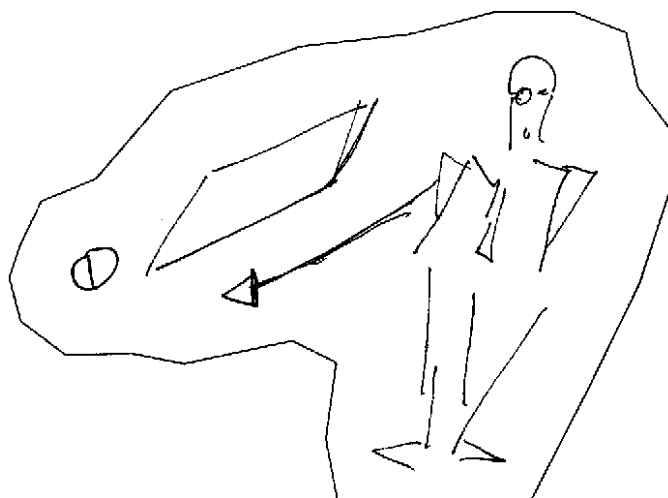
Két pont között
legrövidebb út nincs

van: a nincs

Koan III.

Ki tette ezt a ponttal,
a síkkal, a térrel - Úri alúr -
netán egy úri alúr?

Idill

Tetemsápadt ég.
Nappal van ó,
ne félj,
csak
a halál tré,
csak a halál
tréfál.

